[193] سؤال وجواب مذكور دسترسی پيدا كرده وعين عبارت را در خاتمهء فهرست موضوعي " شرح غرر ودرر آمدی " نقل كرده ام وچون آن نسخهء چاپی نيز كمتر در دسترس فضلاء قرار می گيرد لازم دانستم كه عين آنچه را در آنجا كرده ام در اينجا ذكر نمايم وآن اينست ص 436 - 437): " محمد بن احمد حسيني لاريجاني كه از تلامذه وشاگردان علامهء مجلسي - طاب ثراه - است در كتاب نظم اللئالی كه مجموعهء فتاوای علامهء مجلسي است كه در جواب استفتاءات نوشته است نظير جامع الشتات ميرزای قمی، ولاريجانی نا مبرده آنرا جمع وتدوين كرده وبنام " نظم اللئالی " موسوم ساخته است ضمن مسائل مربوط بتوحيد سؤال وجواب مورد نظر را چنين نقل كرده است: " سؤال - معروض می داردكه: چه معنی دارد اين فقره كه در كتاب مصباح الشريعة از حضرت امام جعفر صادق عليه السلام روايت شده است كه: العبودية جوهرة كنهها الربوبية، فما فقد من العبودية وجد في الربوبية وما خفی من الربوبية أصيب في العبودية ؟ جواب - بسم ا الرحمن الرحيم - اين فقره از مصباح الشريعة مأخوذ است ومصباح الشريعة بروايت شقيق بلخی كه از جملههء صوفيهء عامه است رسيده است ومشتمل بر نقلی چند هست كه معلوم است كه أز معصومين عليهم السلام نيست وبر تقدير ورود شايد مراد آن باشد كه عبوديت وربوبيت مقابل يكديگرند وحقيقت هريك بديگری معلوم می شود كما قيل: انما تعرف الاشياء بأضدادها، وحديث شريف: من عرف نفسه فقد عرف ربه، را بعضی چنين تفسير كرده اند وحاصلش آنست كه: هر كس خود را بفقر و احتياج شناخت ومراتب افتقار خود را چنانچه بايد دانست پروردگار خود را باستغنا می شناسد ومی داندكه از مشابهت منزه است، وهر كه خود را بدناءت وپستی شناخت پروردگار خود را بعلو ورفعت شناخت، وهر كه نفس خود را بجهل وناداني شناخت پرورگار خود را بعلم كامل شناخته، وهكذا في جميع الصفات، پس حاصل كلام آن می شود وا أعلم كه: عبوديت جوهريست كه كنه حقيقت آن از فهميدن معنی ربوبيت معلوم می شود پس آنچه در عبوديت يافت نمی شود از صفات تقدس وكمال مانند وجوب وجود وتجرد